



HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Regulamentului cu privire la pășunat și cosit

nr. 667 din 23.07.2010

Monitorul Oficial nr.131-134/748 din 30.07.2010

* * *

În scopul realizării prevederilor art.7 și 28 din [Legea regnului vegetal nr.239-XVI din 8 noiembrie 2007](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.40-41, art.114), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la pășunat și cosit (se anexează).
2. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina agențiilor și inspecțiilor ecologice, serviciilor sanitar-veterinare de stat raionale/municipale și autorităților administrației publice locale.
3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 1 ianuarie 2011.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul economiei

Valeriu Lazar

Ministrul mediului

Gheorghe Șalaru

Chișinău, 23 iulie 2010.

Nr.667.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului
nr.667 din 23 iulie 2010

REGULAMENTUL
cu privire la pășunat și cosit

Secțiunea I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la pășunat și cosit (în continuare – Regulament) stabilește regulile ce țin de crearea, protecția și utilizarea durabilă a pășunilor și fînețelor pe terenurile din fondul funciar proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, cu excepția ariilor naturale protejate de stat și terenurilor fondului forestier.

2. Prezentul Regulament se aplică gospodăriilor individuale, agenților economici și autorităților publice locale.

3. Obiectivele Regulamentului sînt:

reglementarea activităților de creare, restabilire, protecție și utilizare durabilă a pășunilor și fînețelor;

crearea condițiilor de sporire a productivității pășunilor și fînețelor;

conservarea compoziției asociațiilor de plante pe parcursul unei perioade îndelungate.

Secțiunea a II-a NOȚIUNI GENERALE

4. În sensul prezentului Regulament, sînt utilizate următoarele noțiuni:

presiune asupra pășunii – numărul de animale raportat la o unitate de suprafață de pășune;

rotația sectoarelor de pășunat – utilizarea pășunilor, în urma căreia se modifică, într-o anumită succesiune, perioadele de utilizare a sectoarelor de pășunat.

Secțiunea a III-a PĂȘUNATUL

5. Organele administrației publice locale stabilesc sectoarele și termenul de pășunat pe terenurile fondului funciar proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, pe care trebuie să le anunțe cu 10 zile înainte de termenul fixat, respectarea lor fiind obligatorie pentru toți deținătorii de animale.

6. Pășunatul nu se admite înainte de ultima decadă a lunii aprilie sau prima decadă a lunii mai, cînd solul s-a zvîntat și temperatura aerului nu cade noaptea sub +5°C, iar plantele au înălțimea minimă de aproximativ 10 cm – în cazul pășunilor formate din plante de talie joasă, și de aproximativ 15 cm – pe pășunile formate din plante de talie înaltă.

7. Pe pășunile situate în pante, cu gradul slab de acoperire a solului cu vegetație și pe care persistă pericolul de eroziune, pășunatul trebuie să înceapă în ultima decadă a lunii mai sau în prima decadă a lunii iunie.

8. Perioada de pășunat trebuie să varieze în funcție de condițiile climatice și starea asociațiilor de plante din zona respectivă. În lunci trebuie să se organizeze pînă la 4 cicluri de pășunare, iar pe pășunile de pe versanți – pînă la 3 cicluri.

9. Perioada de pășunat trebuie să se încheie în prima decadă a lunii noiembrie sau cu o lună înainte de coborîrea temperaturii medii în decurs de 24 de ore sub 0°C.

10. La atribuirea terenurilor pentru pășunat, organele administrației publice locale trebuie să țină cont de speciile de animale și compoziția floristică a pășunilor.

11. Pentru pășunatul bovinelor, organele administrației publice locale trebuie să repartizeze terenurile cu dominarea gramineelor și leguminoaselor, situate în luncile rîurilor și în partea inferioară a versanților. Pentru tineretul de pînă la vîrsta de cinci luni trebuie să se repartizeze terenuri cu plante mustoase.

12. Pentru ovine și caprine, organele administrației publice locale trebuie să repartizeze terenuri cu graminee și leguminoase xerofite sau cu varietăți de talie joasă, amplasate în partea superioară a versanților.

Secțiunea a IV-a UTILIZAREA PĂȘUNILOR

13. Autoritățile administrației publice locale trebuie să întocmească amenajamente pastorale și planuri privind lucrările de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor publice, în conformitate cu art.6 lit.a) din [Legea zootehniei nr.213/2022](#).

[Pct.13 modificat prin Hot.Guv. nr.214 din 12.04.2023, în vigoare 26.08.2023]

14. În scopul utilizării durabile a pășunilor, utilizatorii de pășuni trebuie să asigure rotația sectoarelor de pășunat, conform recomandărilor din anexa nr.1 la prezentul Regulament.

15. La elaborarea schemei de rotație, utilizatorii de pășuni trebuie să țină cont de următoarele cerințe:

a) modificarea anuală a ordinii de pășunat a parcelelor (dacă în anul curent pășunatul se începe cu prima parcelă, apoi în anul următor perioada de pășunat se va începe cu parcela a doua, apoi cu a treia etc.);

b) utilizarea periodică a cositului în parcele, începînd cu parcelele în care s-a început pășunatul în primăvara anului precedent;

c) colectarea periodică a semințelor de specii de plante valoroase pentru hrana animalelor, iar

pentru unele pășuni se va asigura o întrerupere temporară a pășunatului, cu aplicarea măsurilor agrotehnice.

16. Organele administrației publice locale este necesar să elaboreze Planul lucrărilor de întreținere, ameliorare și exploatare rațională a pășunilor publice, conform legislației în vigoare cu privire la pășunat și cosit și luând în considerare următoarele:

a) cantitatea de masă furajeră necesară pentru animale și posibilitatea pășunii de a asigura această cantitate;

b) atribuirea terenurilor pentru diferite specii de animale;

c) consecutivitatea pășunatului pe sectoare.

Secțiunea a V-a PRESIUNEA ADMISIBILĂ ASUPRA PĂȘUNII

17. Utilizatorii de pășuni trebuie să asigure respectarea presiunii admisibile asupra pășunii (PAP), care se exprimă în cap de animal convențional la hectar (CAC/ha) și se calculează de autoritatea publică locală conform formulei:

$$PAP = \frac{P}{R \times D},$$

unde:

- PAP – presiunea admisibilă asupra pășunii, CAC/ha;

- P – productivitatea unui hectar de pășune / masă verde, kg/ha;

- R – rația de furaj pentru 24 de ore a unei bovine, kg (conform anexei nr.2 la prezentul Regulament);

- D – durata perioadei de pășunat, zile.

18. La determinarea presiunii admisibile asupra pășunii în cazul altor specii de animale este necesar să se aplice datele privind rația zilnică de furaj pentru diferite specii de animale, conform anexei nr.2 la prezentul Regulament, și coeficienții de transformare pentru alte specii de animale, conform anexei nr.3 la prezentul Regulament.

19. Suprafața necesară pentru pășunatul unei cirezi de bovine se calculează reieșind din presiunea admisibilă asupra pășunii.

20. În raioanele din nordul republicii încărcătura la 10 ha de pășune trebuie să constituie pînă la 10 bovine, în raioanele de centru – pînă la 8 bovine, iar în cele de sud – pînă la 6 bovine.

21. În cazul tipurilor și subtipurilor de sol cu productivitate redusă (sol salinizat, alcalinizat, calcaros, nisipos etc.), presiunea admisibilă asupra pășunii se reduce cu 15% în raport cu productivitatea pășunii.

Secțiunea a VI-a TEHNOLOGIA PĂȘUNATULUI

22. În scopul pregătirii pășunilor către perioada de pășunat, utilizatorii de pășuni trebuie să îngrădească parcelele pentru pășunat, să amenajeze pe acestea ocoale și terenuri pentru adăpatul vitelor.

23. Amenajarea ocoalelor pentru vite se efectuează la o distanță mai mare de 300-500 m de la bazinele de apă, cu excepția râului Prut, a fluviilor Nistru și Dunăre, unde această distanță va fi mai mare de 1000 m.

24. Ocoalele de vară se îngrădesc cu instalații portabile.

25. În scopul asigurării productivității pășunilor și creării condițiilor favorabile pentru dezvoltarea plantelor, organele administrației publice locale trebuie să asigure pășunatul în sistem de parcele.

26. Utilizatorii de pășuni, conform sistemului de parcele prescris de organele administrației publice locale, separă parcelele pentru pășunat, fiecare avînd ieșire la terenul pentru adăpat și la ocol, limitînd trecerea animalelor în alte parcele.

27. Utilizatorii de pășuni efectuează delimitarea parcelelor, luînd în considerare formele naturale de

relief (rîuri, văi), vegetația lemnoasă existentă (lizieră, pîlcuri de arbori), drumurile, indicatoarele convenționale, gardurile vii sau gardurile propriu-zise.

28. La elaborarea sistemului de pășunat, organele administrației publice locale trebuie să aplice următoarele criterii:

- a) parcelarea pășunii;
- b) stabilirea numărului de parcele în funcție de durata medie a ciclului de pășunat și durata de pășunat pe o parcelă;
- c) stabilirea configurației parcelelor, de regulă, sub formă de dreptunghi cu laturile de 1:2 sau 1:3;
- d) admiterea accesului animalelor în parcelă pentru pășunatul următor peste circa 25 de zile – în zona de nord a republicii, și peste circa 30 de zile – în zona de sud, pentru ca plantele să reușească să se dezvolte normal;
- e) stabilirea suprafeței optime a unei parcele pentru pășunat de 4-5 ha.

29. Timpul favorabil pentru pășunatul animalelor este dimineața și seara. În zilele de vară cu temperaturi ridicate (mai mult de 35⁰C), se admite și noaptea.

30. După pășunat, iarba nepăscută este necesar să rămînă la înălțimea de aproximativ 5 cm de la suprafața solului.

31. Aprovizionarea cu apă se realizează cu adăpători mobile sau staționare. Adăpătoarele staționare se construiesc la aproximativ 800 m de la pășune. Suprafața de trafic intens din jurul adăpătorilor se consolidează prin pietruire sau betonare și se asigură o pantă de scurgere a apei.

32. Timpul pentru adăparea unui grup de animale nu trebuie să depășească o oră. Jgheburile de adăpare se curăță cel puțin o dată pe săptămînă.

33. Se admite adăparea direct din rîuri sau izvoare, cînd parcelele pentru pășunat sînt amenajate în zona adiacentă a rîurilor, creînd treceri speciale pentru animale spre sursa de apă și amenajînd locuri de adăpare pietruite, pentru a menține apa curată.

Secțiunea a VII-a COSITUL FÎNEȚELOR

34. Perioada optimă pentru cosit este de la înspicare pînă la înflorirea gramineelor dominante valoroase sau perioada îmbobocirii-înfloririi leguminoaselor.

35. Cositul fînețelor trebuie să se efectueze la o înălțime nu mai mică de 5 cm de la suprafața solului.

36. Durata cositului nu trebuie să depășească 10 zile.

37. O dată la 2-3 ani se cosește într-o perioadă mai tîrzie, pentru a da posibilitate plantelor să formeze semințe.

38. Ultimul cosit se efectuează în ultima decadă a lunii septembrie – prima decadă a lunii octombrie sau cu cel puțin trei săptămîni înainte de perioada înghețurilor permanente, conform prognozelor meteorologice.

39. Dacă ultimul cosit se execută mai tîrziu de prima decadă a lunii octombrie, acesta trebuie să se efectueze la înălțime mai mare (aproximativ 7 cm). La o înălțime mai mare se cosesc fînețele semănate în anul înființării, pentru a favoriza înrădăcinarea și înfrățirea plantelor.

Secțiunea a VIII-a RESTRICȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI

40. Nu se admite:

- 1) pășunatul:
 - a) timpuriu, imediat după topirea zăpezilor;
 - b) pe terenuri umede, imediat după ploaie;
 - c) pe pășunile de pe solurile hidromorfe de luncă, pînă la uscarea solului;
 - d) plantelor de talie înaltă la o înălțime mai mică de 5 cm;
 - e) plantelor de talie joasă la o înălțime mai mică de 3 cm;
 - f) în perioada de repaus vegetativ al plantelor;

- g) în primul an de înființare a pășunilor;
- 2) pășunatul ovinelor și caprinelor pe pășunile destinate bovinelor;
- 3) pășunatul comun al diferitor specii de animale, pășunatul animalelor bolnave;
- 4) desțelenirea pășunilor naturale, indiferent de starea lor productivă:
- a) situate pe terenurile în pantă mai mare de 17⁰, deoarece există pericol de declanșare a fenomenelor de eroziune;
- b) situate în apropierea ravenelor, indiferent de panta terenului;
- c) pe soluri superficiale cu fragmente din roca parentală aproape de suprafața solului sau care au pînza freatică la adîncimea mai mică de 50 cm.
- 41.** Încălcarea prevederilor prezentului Regulament atrage răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.

Anexa nr.1
la Regulamentul cu
privire la pășunat și cosit

Schema rotației pășunilor pentru o cireadă

Anul utilizării	Parcelele										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Anul I	C	A	2	3	4	C	A	1	5	6	7
Anul II	7	C	A	2	3	4	C	A	1	5	6
Anul III	6	7	C	A	2	3	4	C	A	1	5
Anul IV	5	6	7	C	A	2	3	4	C	A	1
Anul V	1	5	6	7	C	A	2	3	4	C	A
Anul VI	A	1	5	6	7	C	A	2	3	4	C
Anul VII	C	A	1	5	6	7	C	A	2	3	4
Anul VIII	4	C	A	1	5	6	7	C	A	2	3
Anul IX	3	4	C	A	1	5	6	7	C	A	2
Anul X	2	3	4	C	A	1	5	6	7	C	A
Anul XI	A	2	3	4	C	A	1	5	6	7	C

Notă:

Cifrele arabe indică periodicitatea utilizării parcelor pentru pășunatul animalelor în anul respectiv.

C – utilizarea parcelor pentru cosit.

A – măsuri de ameliorare.

Anexa nr.2
la Regulamentul cu
privire la pășunat și cosit

Rația de furaj a animalelor

Animalele	Rația zilnică de furaj a unui animal, kg
Bovine	40-75
Tineret bovin după un an	30-40

Tineret bovin pînă la un an	15-25
Ovine	6-8 (3-6)
Tineret ovin	2-3
Cabaline	30-40

Anexa nr.3
la Regulamentul cu
privire la pășunat și cosit

Coeficienții de transformare în cap de animal convențional pentru diferite categorii de animale

Animale	Coeficient
Tauri	1,10
Cai de tracțiune	1,05
Vaci de lapte	1,00
Cabaline (valoare medie)	0,80
Bovine (valoare medie)	0,75
Tineret bovin peste un an	0,60
Tineret cabalin peste un an	0,60
Tineret bovin pînă la un an	0,25
Tineret cabalin pînă la un an	0,25
Porcine	0,25
Oi și capre mature	0,16
Oi și capre de toate vîrstele	0,14